

Japonya Ülke ve Pazar Araştırması:

- Ülke Profili

• Nüfus	: 127,3 milyon (2012 tahmini)
Yüzölçümü	: 378 bin km2
Başkent	: Tokyo
Kişi Başına Düşen Milli Gelir	: 45.800 Dolar (2012 tahmini)
Büyüme Oranı	: 1,5 (2012 tahmini)
Döviz Kuru	: Japon Yeni
Başlıca Şehirler:	Tokyo (8,8 milyon), Yokohama (3,7 milyon)
Telefon Kodu	: +81

Genel Bilgiler

Coğrafi Konum

Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuzeydoğusunda, Kore Yarımadasının doğusunda ve Rusya'nın Sibirya bölgesinin güneyinde yer alan Japonya'da, en önemli adalar Hokkaido, Honshu Shikoku ve Kyushu'dur. Bunların dışında 3000'i aşkın küçük ada mevcut olup, bazılarında yerleşim mevcut değildir.

Japonya'da iklim kuzeyden güneye çeşitlilik göstermektedir. Ülkenin %70'i yerleşime uygun olmayacak ölçüde dağlıktır. Bu nedenle arazi fiyatları son derece yüksektir. Japonya'nın doğal koşulları hava ve deniz trafiğini zorlaştırdığından kara yolu ulaşımı yoğunluk kazanmıştır. Yüksek teknolojili hızlı tren taşımacılığı gelişmiştir. Kobe ülkenin en büyük deniz limanı olup, Narita/Tokyo ve Kansai/Osaka, Kobe, Kyoto en büyük hava limanlarıdır.

Siyasi ve İdari Yapı

Japonya, temsili demokrasi ile yönetilmektedir. Japon Parlamentosu devletin en üst organıdır. Hükümet Parlamento'ya karşı sorumludur. Japon İmparatoru Devlet Başkanı'dır.

Japonya'da resmi olarak 47 il bulunmakta olup, her ilin bir valisi ve belediye başkanı bulunmaktadır. Yine resmi olmayan özellikle kırsal kesimde birçok bölge mevcuttur.

Japonya'nın modern politik dönemi 1868'de Meiji Hanedanı zamanında başlamış, parlamento 1890 yılında kurulmuştur. Ancak Japonya'nın dünya ekonomik ve politik sistemi içinde bugünkü yerini alması 2. Dünya Savaşı'ndan sonra olmuştur. Bugün Japonya, dünyadaki en gelişmiş ekonomilerden biri olarak, ülkemiz için de önem arz eden büyük bir dış ticaret partneridir.

Nüfus ve İşgücü Yapısı

Nüfus: 127,3 (Milyon, 2012 tahmini)

2050 yılı itibarıyla ekonomik olarak aktif nüfusun %53,1'e düşeceği tahmin edilmekte olup, yapılan projeksiyonlar sonucu 0-14 yaş arası kesimin toplumun %8,6'sını, 65 yaş ve üstü kesimin de toplumun %39,5'ini oluşturacağı öngörülmektedir.

Japonya'da 65 yaş ve üstü kesimin tüm nüfusa oranı %23'dür. Dünyadaki en yüksek orana sahip olan Japonya'yı %20,4 ile Almanya ve İtalya izlemektedir.

Bu durum ihracatımız açısından değerlendirildiğinde, önümüzdeki dönemde özellikle yaşlı insanların kullanabileceği ürünlerin önem kazanacağı ve pazarın başlıca alıcı kesiminde bulunacak olan bu segmentin ihtiyaçları çerçevesinde şekilleneceği düşünülmektedir.

Nüfusun yaş ortalamasının her yıl artması sonucu aktif işgücü nüfusu (15-64 yaş arası) her yıl düşmeye devam etmektedir.

Ekonomi Politikaları

Savaş Sonrası Japon Ekonomisi

Japonya'nın II. Dünya Savaşı sonrasındaki ekonomik başarısı; 1945–55 yılları arasında savaş sonrası zararın onarılması, 1972'ye kadar ki dönemde yaşanan hızlı büyüme, 1973'ten itibaren yaşanan yavaş fakat istikrarlı büyüme, 1978 petrol bunalımı ve 1980'lerin ortalarında Yen'in değer kazanmaya başlaması ve bunun getirdiği sorunlara yönelik önlemler şeklinde özetlenebilmektedir.

1980'lerin ortalarında Yen'in değeri diğer dövizler karşısında yükselmeye başlamıştır. Bu durum, ithal hammaddeleri ucuzlatmış ve iç talebin belirgin bir şekilde harekete geçmesine neden olmuştur. Yen'in değer kazanması ve iç talebin hareketlenmesi, ekonominin tekrar gözden geçirilmesini gerekli kılmış, iç talebe yönelik bir ekonomik model hamlesi başlatılmıştır. Yükselen Yen, ithal hammadde fiyatlarını düşürürken, ihracata yönelik sanayilere zarar vermiştir.

Özellikle petrol fiyatlarının düşmesi iç piyasada istikrarı sağlamış, enflasyonist korkuları yenmiş, tüketimi ve yatırımları teşvik etmiş karşılığında arazi ve menkul değer fiyatlarının yükselmesi şeklinde kendini göstermiştir. Ayrıca bu dönemde lüks malların tüketimi de artmıştır.

1993 yılında ise Yen'in değer kazanması, iç talebin durması, yüksek üretim kapasitesi ve yeni endüstrilerin kurulamaması ekonomide durgunluğa yol açmıştır. Japon ihracat firmaları 1980'li yıllarda kurmuş ve genişletmiş oldukları deniz aşırı ülkelerdeki yatırımlarından olan ithalatlarını artırmışlardır.

Önümüzdeki Dönemde Japon Ekonomisi

2009 yılında global ekonomik kriz, OECD ülkelerinin düşük ekonomik performansları ve ihrac pazarlarındaki daralmanın da etkisi ile Japon ekonomisi %-5,5 oranında küçülmüştür. 2010 yılında ekonomi %4,5 büyümüş, 2011'de %-0,7 daralmıştır. 2012-13 döneminde ekonomik büyüme dünya ekonomisine paralel olarak, yıllık ortalama %1,5 civarında gerçekleşecektir.

Japonya ekonomisini etkileyen bir önemli faktör ülkenin yaşlanan ve azalan nüfus yapısından oluşan demografik profilidir. Bu çerçevede 2009-13 döneminde işgücünün %1 oranında azalması beklenmektedir.

Japonya satın alma gücü paritesi olarak dünyanın üçüncü, GSYİH olarak ikinci büyük ülkesi konumundadır. Diğer taraftan 126,8 milyonluk nüfusu ile önemli bir pazar büyüklüğünü ifade etmektedir. Bu çerçevede sağlık hizmetleri sektöründe bir büyüme beklenmektedir. Ancak Japon tüketicilerinin yüksek kaliteli ürün talebi ve pazarda iş yapabilmenin güçlükleri açısından Japonya zor bir pazar olma özelliğini sürdürmektedir.

1980'lerin ortalarında dünyada yabancı yatırımlar hızla artmış ve bu durum dünya ticaretini etkilemiştir. Bu çerçevede Doğu Asya, Japon şirketleri açısından büyümenin merkezi kabul edilmektedir. Söz konusu bölge sadece ihracata dayalı düşük maliyetli üretim yaptırmak için değil, aynı zamanda AR-GE faaliyetleri yönünden de anlam ifade etmektedir. Bu arada Japon iç talebinin karşılanması, yeni endüstrilerin geliştirilmesi, önemli konular arasında yer almaktadır. Japonya, ekonomik sistemini endüstriyel üretimin geliştirilmesi amacıyla gözden geçirmektedir. Bunu 3 şekilde gerçekleştirmeyi hedeflemektedir.

1. İthalatın ve yabancı yatırımların artırılması, üretim maliyetlerinin düşürülmesi ve kusursuz yönetim kaynaklarının sunulması yoluyla üretimin geliştirilmesi,
2. Piyasaya giriş kurallarının kolaylaştırılması,
3. AR-GE faaliyetlerinin kuvvetlendirilmesi, kaliteli işgücü sayısının artırılması,

Ayrıca, Japon hükümeti serbest ticaret ve yatırımların gelecekteki gelişimi konusunda diğer ülkelerin hükümet ve kuruluşları ile Doha kararları çerçevesinde işbirliği yaparak uluslararası ticarete katkıda bulunmayı da hedeflemektedir.

Ekonomik Performans

Reel GSYİH Büyüme Projeksiyonu Kaynak: EIU-The Economist Intelligence Unit Japan Country Profile,

Enflasyon

Enflasyon İstatistikleri Kaynak: EIU-The Economist Intelligence Unit Japan Country Profile, Temmuz 2012

*: tahmin

	2008	2009	2010	2011	2012*
Tüketici Fiyatları Enflasyonu (ort.)	0.5	-1.7	-0.4	-0.2	0.2

2009-2011 yılları arasında hüküm süren durgunluk deflasyonun baş göstermesine neden olmuş ve özel sektör firmaları da maaşlarda kesintiye gitmeye başlamışlardır. 2010 yılında deflasyon %0,7, 2011 yılında %0,3 oranında gerçekleşmiş olup 2012 yılında %0,1 oranında fiyat artışı beklenmektedir. Japonya'nın deflasyona sebep olan ekonomik koşullarında bir değişiklik beklenmediğinden, 2012'de yükselen petrol fiyatları, yenin değerindeki düşüş beklentisi oldukça zayıf bir enflasyon baskısı yaratacaktır. 2013'de petrol ve petrol dışı emtia fiyatlarındaki azalma beklentisi deflasyonun geri gelmesine sebep olacaktır. Orta vadede ekonomik büyüme (oldukça yavaş olmasına rağmen), çıktı açığındaki daralma ve zayıflayan yen enflasyon oranının 2015-2016 arasında artı değerlere çıkmasına neden olacaktır.

Maliye Politikaları

Japonya vergilendirme sistemi yabancı yatırımcılar için en az cazip olan niteliklere sahip olup, artan nüfus dolayısıyla tahsil edilen sosyal içerikli vergilerin oranı yıllar itibarıyla düzenle olarak

artmaya devam etmektedir. 2017 yılına kadar ödenecek olan emeklilik fonu kesintilerinin (kosei nenkin) artırılması öngörülmüş, bunun dışında Nisan 2008 itibariyle 75 yaş ve üzeri emeklilerin ödemeleri gereken sağlık sigorta primleri de yükseltilmiştir. Halen 40 yaş ve üzeri vatandaşların katkı sağladığı uzun dönemli bakım sistemi sigortasına (kaigo hoken) daha genç yaşta vatandaşların da dahil edilmesi düşünülmektedir.

Mali durumu iyileştirmek amacıyla tüketim vergileri de artırılmış, halen %7 civarında bulunan bu vergilerin Avrupa ülkeleri seviyesine çıkarılması hedeflenmektedir. Yine geçtiğimiz dönem önemli kayıp yaşayan Japon firmaları zarar ettikleri gerekçesiyle Kurumlar vergisinden muaf tutulmuş, bu da mali sistemde önemli bir sıkıntıya neden olmuştur. Halen Kurumlar vergisi %40 civarında olup, bu oran OECD ülkeleri arasında en yüksek seviyededir.

Döviz Politikaları

Ocak 2012 sonu itibariyle 1 ABD Doları karşısında 76 Japon Yen'i olarak gerçekleşen döviz kuru Mart ayı sonu itibariyle 1 ABD Doları 83 Japon Yen'i olmuştur. Yen'in değer kaybetmesi ihracatçı firmalar için bir miktar da olsa rahatlamaya sebep olmuştur.

2011 yılı itibariyle 1 Dolar'ın 81,2 Yen, 2012 yılında ise 1 Dolar'ın 80,3 Yen civarında seyretmesi beklenmektedir.

Hayat Standardı ve İşsizlik

2008 sonunda başlayan küresel durgunluğun kendini göstermesi ile Japonya İşsizlik oranında 2009 yılında, önceki yıla oranla %27,5 oranında artarak son altı yılın en yüksek düzeyine ulaşmıştır. 2011'de %4,5 olarak gerçekleşen işsizlik oranınının 2012'de %4,8 olması beklenmektedir.

İşsizlik İstatistikleri Kaynak: EİU

Yıl	(%)
2004	4,1
2005	4,4
2006	4,1
2007	3,8
2008	4,0
2009	5,0
2010	5,0
2011	4,5
2012*	4,8

Dış Ticaret

Genel Durum

2009 yılında yaşanan global ekonomik kriz Japon dış ticaretine de yansımıştır. Dış taleplere bağlı olarak gelişen Japon ekonomisi bu krizden olumsuz yönde etkilenmiştir. Japonya'nın 2010 yılı ihracatı önceki yıla göre %32,1 artarak 767 milyar \$'a ulaşırken, ithalat da %25,2 artarak 691,4 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. 2010'da artan enerji fiyatları, Japonya'nın 2011 yılında 1980'den beri ilk defa dış ticaret açığı vermesine neden olmuştur. Japonya'nın 2011 ihracatı 824 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. İthalatı ise %23 artarak 855 milyar \$ olmuştur. Dış ticaret açığı da 32 milyar \$ olarak kaydedilmiştir.

Asya ülkeleri ile ticaret dış ticaretin en çok gerçekleştiği ülke grubu olmuş, bunu Kuzey Amerika, Ortadoğu ve Avrupa Birliği ülkeleri izlemiştir.

Japonya'da 2011 yılında yaşanan deprem ve tsunaminin neden olduğu üretim ve enerji kesintileri sonucu, enerji ithalatına ağırlık verilmiş ve artan uluslararası enerji fiyatları dış ticaret dengesini olumsuz etkilemiştir. Yine Japon Yeninin artması sonucu Nissan Motor Co. ve Panasonic Corp. gibi bazı önemli üretici firmalar üretimlerini maliyetlerin daha düşük olduğu ülkelere kaydırma kararı almışlardır.

2012'de de yüksek enerji fiyatlarının ve yüksek Japon Yen kurunun olumsuz etkilerinin Japon ekonomisinde etkili olacağı düşünülmektedir.

Dış Ticaret Politikası ve Vergiler

Dış Ticaret Politikası

İthalat Rejimi

DTÖ'ye üye olan Japonya'da ithal edilecek ürünlerin güvenlik standartlarına uygunluğu önemli bir konu olup, ithalat rejimi de bu şekilde geliştirilmiştir.

İthal edilecek olan ürünün Gümrük Genel Müdürlüğü'ne deklare edilmesi gerekmekte ve gerekli kontroller gerçekleştirildikten ve ilgili ürüne ait gümrük vergileri ödendikten sonra ithalat izni verilmektedir.

İhracat Rejimi

Japonya'da ürün ihracatı yapacak olan firma veya kişi, ürünün niteliği, miktar, değer, fiyat ve diğer önemli özelliklerle ilgili olarak Gümrük Genel Müdürlüğü'ne bilgi vermesi gerekmekte olup; söz konusu kontrol tamamlandıktan sonra ihracat izni alınabilmektedir.

Tarifeler ve Diğer Vergiler

Tarife oranlarının Japonya Gümrük idaresi web sayfasından G.T.İ.P. bazında sorgulama yolu ile öğrenilmesi mümkün olup, ilgili link aşağıda yer almaktadır.

<http://www.customs.go.jp/english/tariff/>

İthalat Rejimi

DTÖ'ye üye olan Japonya'da ithal edilecek ürünlerin güvenlik standartlarına uygunluğu önemli bir konu olup, ithalat rejimi de bu şekilde geliştirilmiştir.

İthal edilecek olan ürünün Gümrük Genel Müdürlüğü'ne deklare edilmesi gerekmekte ve gerekli kontroller gerçekleştirildikten ve ilgili ürüne ait gümrük vergileri ödendikten sonra ithalat izni verilmektedir.

İhracat Rejimi

Japonya'da ürün ihracatı yapacak olan firma veya kişi, ürünün niteliği, miktar, değer, fiyat ve diğer önemli özelliklerle ilgili olarak Gümrük Genel Müdürlüğü'ne bilgi vermesi gerekmekte olup; söz konusu kontrol tamamlandıktan sonra ihracat izni alınabilmektedir.

Tarifeler ve Diğer Vergiler

Tarife oranlarının Japonya Gümrük idaresi web sayfasından G.T.İ.P. bazında sorgulama yolu ile öğrenilmesi mümkün olup, ilgili link aşağıda yer almaktadır.

http://www.customs.go.jp/english/tariff/2009_6/index.htm

Tarife Dışı Engeller

Japonya'da ticarete yönelik resmi engellerin kısıtlı sayıda olmasına karşın, ülkede faaliyet gösteren çeşitli dernekler zaman zaman ülkeye ürünlerin girmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirebilmektedir. Yine ülkede hem hava limanlarında hem de önemli deniz limanlarına kiralar oldukça yüksek seviyelerde seyretmekte olup, ürünlerin ülkeye giriş işlemlerinde önemli maliyet artışlarına neden olmaktadır.

Tarım, Japonya'da korunan önemli bir sektör olup, bazı tarım ürünlerinde kota uygulamaları mevcuttur. Hükümet gıda ürünlerinde dışarıya bağımlılığı azaltmaya yönelik stratejiler geliştirdiğinden bu sektörde liberalleşmenin sağlanmasının kısa ve orta vadede mümkün görülmemektedir.

Örneğin, ABD’li portakal üreticilerinin sadece Mart ve Ekim aylarında ihracat yapmasına izin verilmektedir. Zira Japon mandalinası (mikon) üretimi Kasım ayından başlamakta şubat ayına kadar sürmektedir ve bu ürünün üreticilerinin önemli bir politik gücü bulunmaktadır. Japon narenciye üretimi emek-arazi yoğun bir özellik taşımakta ve dış rekabete açılmak istememektedir. Dolayısı ile Japonya’ya narenciye ihracatı oldukça riskli görülmektedir. Ayrıca Tarım Bakanlığı görevlileri analiz sonuçlarında en ufak bir sorunda ürünü geri çevirmekte ve söz konusu uygulamaya tabi tutulan ülkenin tüm firmalarına sıkı kontroller getirilmektedir.

Japonya’ya et ihracatında da önemli zorluklar ile karşılaşılmaktadır. Bu konuda ciddi sınırlamalar mevcuttur. Bu kurallar şüphesiz Japon üreticisini korumak amacı ile konulmuş olmakla birlikte aynı zamanda politik temelleri de bulunmaktadır. Japonya’nın tarımsal ürünler ithalatını incelerken, bu ülkenin ihtiyacı olan gıda maddesinin büyük bir çoğunluğunu ithal etmek zorunda olduğu gözden kaçırılmamalıdır. Gıda maddelerinde hiç bir zaman kendi kendine yeterliliğinin söz konusu olmamasına rağmen, Japonya’nın bu konudaki tutumunu yakın gelecekte değiştirmesi beklenmemektedir.

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Japon Sanayi Standartları-Japanese Industrial Standarts (JIS) ve Japon Tarım Standartları-Japanese Agricultural Standarts (JAS) Japonya’da en geniş şekliyle kullanılan iki kalite standardını ifade etmektedir.

JIS Standardı JIS’in işleyişi 1940 tarihli “Sanayide Standardizasyon” Kanunu’na dayanmaktadır. JIS markası, tekstil hazır giyim, ısıtıcılar, elektrikli aletler, ayakkabılar, mutfak eşyaları, spor malzemesi, müzik aletleri gibi geniş bir ürün grubunun standart, kalite, boyut ve diğer özelliklerine uygulanmaktadır.

Söz konusu marka Japonya henüz ihracata başladığı sıralarda ihraç ürünlerinde belli bir kalitenin yaratılmasını teşvik etmek amacı ile geliştirilmiştir. Söz konusu standartlar “Japon Sanayi Standartları Komitesi” tarafından tespit edilmiştir ve MITI’nin Sanayi Teknolojisi Enstitüsü’nden elde edilebilmektedirler. JIS standartları teknolojik gelişmeler doğrultusunda periyodik olarak gözden geçirilmektedir.

Söz konusu markalı ürünlerin satın alımı, Japon devlet teşekkülleri tarafından özel olarak tercih edilmektedir. JIS bütün sanayi ve maden ürünlerini kapsamakla birlikte, ilaçlar, tarımsal kimyasallar, suni gübre, ipek ipliği, gıda ve diğer tarımsal ürünlerin kendilerine özgü standartları bulunmaktadır.

Söz konusu ürünler “Tarım ve Orman Ürünlerinin Standardizasyon ve İşaretlenmesi” konulu kanun çerçevesinde ele alınmaktadır. Nisan 1990 tarihinde JIS standardını düzenleyen yasaya yapılan eklerle yabancı ürünlere de JIS markası alabilmeleri imkânı getirilmiştir.

JAS Standardı Tüketicinin çıkarlarının korunması politikasının bir gereği olarak gıda ve orman ürünlerinin kalitesi ile ilgili bir işaretleme ve sıralama sistemi oluşturulmuştur. “JAS markası” olarak bilinen standart sistemi “Japon Tarım Standartları Kanunu” ile düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun Japonya’da üretilen veya ithal edilen tüm gıda ürünlerini kapsamaktadır. Kanun çerçevesinde yapılan düzenlemeler ürün kapsamı genişledikçe çeşitlenmektedir.

JAS markası ürün listesi, içecekler, işlenmiş gıda, sıvı ve katı yağlar tarımsal mallar, orman ürünleri, et ve balık sanayi ürünleri, tarım ve orman ürünleri hammaddelerini, konserve gıda, meyve suyu, işlenmiş domates, domuz eti, jambon ve sosis gibi ürünlerin yerli ve ithal olanlarını kapsamaktadır.

JAS kuralları, standartlarla belirlenmiş ürünü tanımlamaktadır. Standarda konu ürünlerin pek çoğunda minimum kalite standardı belirtilmiştir. Ancak bazı ürünler için kurallar sadece kalite artırımını sağlamaya yönelik direktifleri içermektedir. İşlenmiş gıdalar için işaretleme standartları, ürünün adı, tatlandırıcıları, ağırlığı, üretim tarihi ve üreticinin adı gibi ayrıntıları talep etmektedir. Ayrıca her bir ürünün kendine özgü bir etiketlenme biçimi bulunmaktadır.

Söz konusu standartların uygulanması zorunlu olmayıp, ancak tüketicinin ithal edilen ürünü tercih etmesi amacıyla, ithalatçı firmaları bu standartları uygulama yoluna sıkça gitmektedir.

Türkiye ile Ticaret

Genel Durum

Japonya Ekonomi Bakanı Sayın Zafer ÇAĞLAYAN’ın uygun görüşü ve Müsteşarlık Makamı’nın 13/04/2012 tarih ve 2012/365 sayılı Onayı ile 2012-2013 döneminde Hedef/Öncelikli Ülkelerinden birisi olarak belirlenmiştir.

Ülkemiz ile Japonya arasındaki ticaretin, yıllar itibariyle sürekli olarak Ülkemiz aleyhine açık vermeye devam ettiği görülmekte ancak, özellikle 2007 ve 2008 yılları dikkate alındığında ithalat ve ihracatımızın arttığı ve toplam ticaret hacminin 2011 yılı sonu itibariyle 4,5 milyar dolar’a ulaştığı

görülmektedir. İki ülke arasındaki ticari ilişkiler ağırlıklı olarak Japonya'dan yapılan ithalat ile yönlendirilmektedir.

İşadamlarının Pazarda Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

İşadamları ilk karşılaştıklarında mutlaka kartvizit (meishi) alışverişinde bulunurlar. Alınan kartvizitin okunduktan sonra kaldırılması adettendir. Okunmadan cebinize ve çantanıza konulması saygısızlık olarak yorumlanır. Japon işadamları resmi belgelerde genel olarak imza yerine kişisel mühürlerini kullanırlar. Kartvizitlerinizde eğitiminiz, profesyonel nitelikleriniz ve iş unvanınız gibi özelliklerin de yer alması önemlidir. Gerekli tanıştırmalar yapıldıktan sonra kartvizitinizi herkese sunmanız gerekmektedir. Kartvizitin iki elle birlikte sunulması nezaket göstergesidir. Kartvizitin karşı tarafça okunabileceği dilde olan kısmı uzatılmalıdır. Alıcı da kartviziti çift eliyle alacaktır. Ayrıca kartviziti birkaç saniye iyi bir şekilde inceledikten sonra kartı muhafaza yerine konulmalıdır. Kartviziti aldıktan sonra hemen acele bir şekilde arka cebinizdeki cüzdanıza koymanız, kişinin kartının üzerine de herhangi bir şey dökülmesi ve yazılması saygısızlık olarak nitelenebilir. Japon firmalarında kararların çoğunluğu konsensusla alınır. Öncelikle bilgi informal ortamlarda değiş tokuş edilir. Yabancıların Japon karar verme sürecini yavaş bulmalarına rağmen bir kez karar verildikten sonra hemen harekete geçilir. Bu ülke iş adamları ile ilişkilerde herkesin karar vermesine olanak sağlayacak ölçüde zaman ve sabır gösterilmesi tavsiye edilmektedir.

Toplantılar sırasında Japon hitap tarzının inceliklerine dikkat edilmeli gerektiğinde baş eğerek selam verilmelidir. Diğerlerin tutum ve davranışları gözlenerek mevcut hiyerarşik yapıya uygun hareket edilmelidir. Yabancıların önünde iş arkadaşlarını eleştiren tutumlar da Japonlar tarafından hoş karşılanmamaktadır. Dakik olmak da son derece önemlidir.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Japonya'nın ülkemize ait vize uygulaması bulunmamakta, Diplomatik, Hizmet, Hususi ve Umuma Mahsus Pasaport hamilleri vizeden muaftır. Ancak 2007 yılının sonlarına doğru, uluslararası terörizm önlemleri çerçevesinde, ülkeye giriş yapan tüm yabancıların resmi çekilmekte ve parmak izleri alınmaktadır. Bu uygulamaya 16 yaşından küçük çocuklar, diplomatlar ve Japonya'da oturma izni bulunan kişiler dahil edilmemiştir.

Yine otellerde giriş yapılırken yabancı misafirlerin pasaportlarını mutlaka ibraz etmeleri gerekmektedir.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Bu ülkeye bir seyahat planlıyor iseniz tatil günlerini ve mevsimsel olayları bilmeniz gerekir:

1 Ocak-Gantan-Yeni Yıl

Ocak ayının 2. Pazartesi'si- Seijin no Hi- gelen yaş günü

11 Şubat- Kenkoku/kinenbi- Milli gün

21 Mart-Shunbun no Hi- Bahar Noktası Günü (gün yıla göre değişebilir)

29 Nisan-Showa günü- eski İmparator Showa'yı anma günü

3 Mayıs- Kenpo Kinenbi- Anayasa Günü

4 Mayıs- Kokumin no Kyujitsu- Yeşil Gün

5 Mayıs- Kodomo no Hi- Çocuk Günü

Temmuz'un üçüncü Pazartesi'si- Umi no Hi- Denizcilik Günü

Eylül'ün üçüncü Pazartesi'si - Keiro no Hi- Yaşlılara saygı günü

23 Eylül-Shubun no Hi- Sonbahar Noktası (gün yıla göre değişebilir)

Ekim'in ikinci Pazartesi'si -Taiki no Hi- Sporlar Günü

3 Kasım- Bunka no Hi- Kültür Günü

23 Kasım- Kinro Kansha no Hi- İşçiler Şükran Günü

23 Aralık- Tenno Tanjobi- İmparatorun Doğum günü

Temmuz ortası- Ağustos ayları boyunca yaz tatili dolayısıyla seyahatlerin yoğunlaşması nedeniyle, bu dönemde yapılacak seyahatlerde rezervasyonun önceden yapılması önem arz etmektedir.

Yeni yılda genellikle tüm Japonya'da tüm müze ve restoranların çoğu kapalı olup, bu süre 3-4 gün uzayabilmektedir.. Ancak diğer tatil günlerinde müzelerin çoğu açıktır. Ulusal bir tatilin bir Pazar günü olması durumunda, onu izleyen Pazartesi de tatil olarak kullanılmaktadır.

Yine 29 Nisan- 5 Mayıs arası Altın Hafta Kutlamaları ile Ağustos ortasında bir hafta boyunca kutlanan Obon Festivali dolayısıyla seyahatlerin daha yoğun olarak gerçekleşmesi nedeniyle, tren ve diğer toplu taşıma araçlarında yoğunluk yaşanabilmektedir.

Kullanılan Lisan

Japon işadamları genellikle iş görüşmelerini Japonca yapmayı tercih etmektedir.

Japon tercüman fiyatları kullanılan dil ve ihtiyaç duyulan zamana göre değişmekle birlikte ortalama bir İngilizce- Japonca tercüman ücreti yarım gün için 50 000 Yen, tam gün için 80 000 Yen civarındadır.

Ancak ülkede genç nesillerin yurt dışında okuyup, iş kurmaları dolayısıyla özellikle İngilizce de iş görüşmelerinde kullanılan bir dil olmaya başlamıştır.

Postaneler Pazartesi'den Cuma'ya 09.00–17.00 ya da 19.00, Cumartesileri 09.00–15.00 ya da 17.00 Pazar ve tatil günleri 09.00- 12.30 saatleri açıktır. Kitap ve dergiler gönderimi için “basılı materyal” ibaresi koymak şartı ile indirilmiş tarife uygulanmaktadır.

Ulaşım

Ülkemizden (İstanbul) THY'nin Tokyo ve Osaka'ya doğrudan uçuşlar bulunmakta olup, uçuş süresi yaklaşık 12 saattir. Tokyo Narita'ya seferler Pazartesi, Salı, Perşembe ve Cumartesi günleri gerçekleştirilmekte olup, Osaka'ya da Çarşamba, Cuma ve Pazar günü uçuş yapılmaktadır.

Ayrıca diğer hava yollarının Frankfurt, Dubai, Seul ve Singapur üzerinden yine Japonya'ya uçuşları bulunmaktadır.

Haberleşme

Japonya'da 7 adet uluslararası telefon şebekesi bulunmaktadır. Bunların hizmetleri ve tarifeleri birbirinden farklı olmakla birlikte indirimli tarife hafta içi 19.00- 23.00, hafta sonları 08.00-

23.00 saatleri arasında uygulanmaktadır. Daha büyük bir indirim ise her gün 23.00- 08.00 arasındadır. Aynı zamanda pek çok yerli telefon şirketi de bulunmaktadır. Bu şirketler arasında bazı ufak tarife farklılıkları olmasına rağmen gece ve tatil günlerinde indirimli tarife uygulanmaktadır.

Japonya’da cep telefonu sisteminin (PDC -Personal Digital Cellular), bizim ülkemiz sistemi ile uyumlu olmaması nedeniyle, cep telefonları çalışmayabilmektedir.

10 ya da 100 Yen kabul eden telefonların yanı sıra kartlı telefonlar bulunmaktadır. Gri ve yeşil renkli kartlı telefonlardan uluslararası görüşme yapabilirsiniz. Ayrıca kredi kartınız ile her tür telefonda görüşme yapmanız mümkündür.

Telefon Kodları

Uluslararası ülke telefon kodu (dışarıdan) 0081 olup, Japonya’da uluslararası ülke telefon kodu (dışarıya): 001 010 + ilgili ülke kodunun çevirilmesi gerekmektedir.

İklim

Japonya kuzeyden güneye Hokkaido, Honshu, Shikoku, ve Kyushu olmak üzere dört adadan oluşmaktadır. Hava koşulları bölgeden bölgeye değişiklik göstermekle birlikte, genelde ılıman ve nemli okyanus iklimi hâkimdir.

Genelde ülkede ılıman bir iklim hüküm sürmesine karşın, ülkenin kuzeyi ile güneyi arasında önemli sıcaklık farklılıkları bulunmaktadır. Genel olarak Japonya altı iklimik bölgeye ayrılmış bulunmaktadır:

Hokkaido: ülkenin kuzeyinde yer alan en büyük adası olan Hokkaido’da kışlar uzun ve soğuk, yazları serin geçmektedir. Yağış miktarı çok yüksek olmamakla birlikte, kışın yağın kar miktarı yüksektir. Kış sporları yaygındır.

Japon Denizi bölgesi: Honshu’nun batı kıyısında bulunan bölgede kışın önemli miktarda kar yağışları gerçekleşmekte olup, yazları ülke ortalamasından daha düşük sıcaklıklar gerçekleşmektedir.

İç Plato Bölgesi: tipi bir karasal iklime sahip olan bu bölgede yaz ve kış arasında önemli sıcaklık farklılıkları bulunmaktadır.

Seto İç Deniz Bölgesi: Chugoku ile Shikoku dağları bölgeyi rüzgarlardan korumakta ve bölgede ılıman bir iklimin sürmesine neden olmaktadır.

Pasifik Okyanus Bölgesi: Ülkenin doğu kıyısında kışın soğuk geçmekte olup, kar yağışı ülke ortalamasının altında gerçekleşmektedir. Güneydoğu'dan esen doğu rüzgarları dolayısıyla yazları sıcak ve nemli geçmektedir.

Güneybatı Adaları: Ryukyu adaları olarak adlandırılan bu bölgede subtropik bir iklim hüküm sürmekte olup, yazları sıcak ve kışları ılımandır. Özellikle yağmur mevsiminde bölge önemli miktarlarda yağış almakta

Yağmur mevsimi Okinava'da Mayıs başında başlamakta olup, yavaş yavaş ülkenin kuzeyine Temmuz sonlarında ulaşmaktadır. Yağmur mevsimi yaklaşık altı hafta sürmekte olup, yaz sonu/sonbaharı başı ülkede tayfun ve fırtınalar yağış miktarını önemli ölçüde artırabilmektedir.